ભાગ-2

GCERTના અભ્યાસક્રમ આધારિત નવા પાઠ્યપુસ્તક મુજબ

અલંકાર સ્વાધ્યાયપોથી

ગુજરાતી

(પલાશ)

(પ્રથમ ભાષા)

ધોરણ-6

Alankar®
Publication

વ્હાલાં બાળકો, આટલું અવશ્ય ધ્યાન રાખો :

- સ્વાધ્યાયપોથીમાં સુંદર, સ્વચ્છ, સુઘડ અને મરોડદાર અક્ષરોમાં લખાણ કરવું.
- પ્રત્યેક પ્રશ્નના ઉત્તર સૂચના વાંચી-સમજીને પછી જ લખવા.
- ઉત્તર લખવા માટે અપાયેલી જગ્યાનો સદુપયોગ કરવો.
- લખાણની શુદ્ધિ અને સચોટતા જ સારા ગુણ અપાવશે.
- વાર્તા, કાવ્ય કે નિબંધનું ધ્યાનપૂર્વક વાંચન કરવું. તેનાથી શુદ્ધ ઉચ્ચારણ થશે, વાંચનઝડપ વધશે અને સ્વાધ્યાયપોથી પૂર્ણ કરવામાં પણ મદદરૂપ થશે.

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	એકમ		અભ્યાસક્રમ	શિક્ષકની સહી	પાના નં.
1	**પર્વત તારા**	પ્રાર્થનાગીત			04
2	**વાર્તા રે વાર્તા**	(વાર્તા) સંકલિત			10
3	**ચોમાસામાં સૃષ્ટિસૌંદર્ય**	પ્રકૃતિનિબંધ			16
4	**દૃષ્ટિ પારની સૃષ્ટિ**	વિજ્ઞાનકથા			25
5	**જય જય ગરવી ગુજરાત !**	શૌર્યગીત			34
6	**રાષ્ટ્રીય શાયર... ઝવેરચંદ મેઘાણી**	જીવનચરિત્ર			39
7	**નવી નવાઈનું સરઘસ**	બાળનાટક			47
8	**રામ રાખે તેમ રહીએ**	ભજન			54
9	**નામનો મોહ છૂટ્યો**	પ્રેરકકથા			60
10	**લેખણ ઝાલી નો રહી**	લોકકથા			67
11	**ચાલ ફરીએ**	ગીત-કાવ્ય			75
*	મૂલ્યાંકનલક્ષી આદર્શ પ્રશ્નપત્ર-1				76

No part of this publication can be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means-electronic, mechanical, phototyping, recording or otherwise without the prior written permission of the publishers. All right of export of this book is reserved with the publisher. Any person who does any unauthorised act in relation to this publication will be liabel to legal prosecution and civil claimes for damages.

ગુજરાતી + ઈંગ્લીશ = ગુજલીશ ગુજરાતી માધ્યમના વિદ્યાર્થીઓને અંગ્રેજી ભાષાનુ પ્રભુત્વ મજબુત કરાવતી

દ્વિભાષી સ્વાધ્યાયપોથીઓ

ગુજરાતી
દ્વિભાષી પુસ્તક
અંગ્રેજી

ગણિત – વિજ્ઞાન – આસપાસ (પર્યાવરણ) (બાલવાટિકા થી ધોરણ 8)

E-08

E-07

F-06

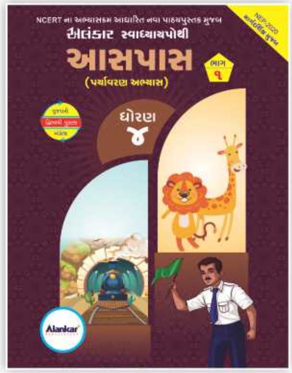

F-07

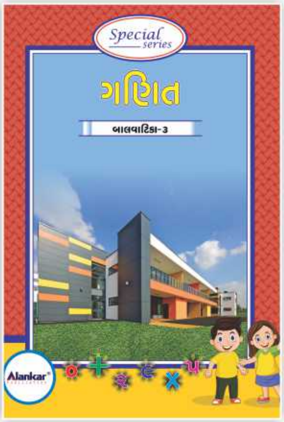

B-09

D-07

J-14

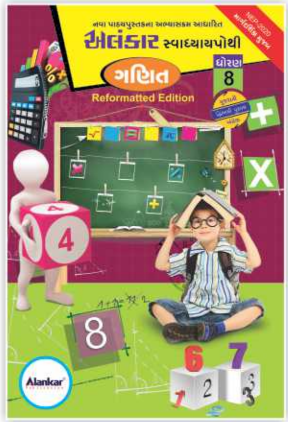

J-13

વિશેષતાઓ

બાલવાટિકા થી જ ગણિત, વિજ્ઞાન, આસપાસ વિષયોમાં અંગ્રેજી શબ્દો, સૂચનાઓ દ્વારા (NEP) 2020 મુજબ **બહુભાષિતાને પ્રેરકબળ** પૂરું પાડતાં પુસ્તકો.

ઉચ્ચતર ધોરણોની કઠિનતાને સરળ બનાવવાનો મહાવરો **દ્વિભાષી પુસ્તકો**ના માધ્યમથી મળી રહે છે.

સ્પર્ધાત્મક તમામ પરીક્ષાઓ ગુજરાતી માધ્યમનો વિદ્યાર્થી સરળતાથી પાર પાડી શકે તે માટેની શરૂઆત.

પાઠ્યપુસ્તકને સુસંગત **ગુજરાતી + ઈંગ્લીશ = ગુજલીશ** શબ્દોનો યથાસ્થાને ઉપયોગ

JEE, NEET, IAS, IPS, CA, CS, MBA અને અન્ય સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ જે અંગ્રેજી ભાષામાં લેવાય છે, દ્વિભાષી પુસ્તકોના અભ્યાસથી સારું પરિણામ મેળવી શકાશે. સપનાઓ સાકાર થશે.

Alankar Publication

1. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તેનો ક્રમ ☐ માં લખો : વર્કશીટ-01

(1) નવી વાર્તા કરવાની વાત કોણે કહી ? – ☐

(A) કરુણાશંકર ગુરુજીએ (B) હર્ષદે
(C) કલ્યાણીએ (D) જમનાશંકર ગુરુજીએ

(2) ડાળી પર કોનો માળો હતો ? – ☐

(A) કોયલનો (B) ચકલીનો (C) કાબરનો (D) કાગડીનો

(3) પંખીઓનો રાજા કોણ છે ? – ☐

(A) ગરુડ (B) ગીધ (C) મોર (D) સમડી

(4) કાગડીની ફરિયાદ કોણે સાંભળી ? – ☐

(A) રાજાએ (B) સેનાપતિએ (C) પ્રધાનમંડળે (D) ન્યાયાધીશે

(5) હાથીની ધર્મની બહેન કોણ હતી ? – ☐

(A) બુલબુલ (B) કબૂતરી (C) કોયલ (D) ચકલી

(6) કબૂતરીનું નામ શું હતું ? – ☐

(A) કસ્તૂરી (B) મયૂરી (C) મધુરી (D) કપૂરી

2. કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

(તીરવેગે, કડડડ, હળવેક, સડાક, ધમપછાડ, હાંફળોફાંફળો)

(1) હાથીએ .... કરતી સૂંઢ ઊંચકી.

(2) હાથીએ એક ડાળીને પકડમાં લીધી અને .... ડાળી તૂટી પડી.

(3) હાથીએ .... રહીને સૂંઢ ઊંચકી.

(4) હાથી .... દોડ્યો જાય છે.

(5) બાજ સરદાર હવામાંથી .... હાથી પર ધસે છે.

(6) .... કરતો હાથી પાણીમાંથી બહાર નીકળે છે.

3. નીચેનાં વાક્યોમાંથી સાચાં વાક્ય સામે ☑ ની અને ખોટાં વાક્ય સામે ☒ ની નિશાની કરો :

(1) કાગડીના માળામાં તેનાં બે ઈંડાં હતાં. – ☐

(2) ગરુડના દરબારના દરવાજે ગીધની ચોકી હતી. – ☐

(3) સેનાપતિ તરીકે બાજ પક્ષી હતા. – ☐

(4) કબૂતરીએ બાજ સેનાપતિ પાસે હાથી માટે દયાની યાચના કરી. – ☐

(5) પ્રધાનમંડળ બતકોનું હતું. – ☐

4. ઉદાહરણ મુજબના શબ્દો કોષ્ટકમાં લખો : વર્કશીટ-02

ઘટા - ઘટાદાર	સુગંધી - ....
કસ - કસદાર	વજન - ....
રસ -	જોર - ....
અણી -	નસીબ - ....
મલાઈ -	ખુશબો - ....

5. આ પાઠમાંથી પ્રાણીઓના અવાજ રજૂ કરતાં વાક્યો શોધીને લખો : અન્ય પક્ષીઓના અવાજના આધારે વાક્ય બનાવો :

(1) મોર - ....

(2) કોયલ - ....

(3) કબૂતર - ....

(4) હોલો - ....

(5) .... - ....

(6) .... - ....

6. નીચેનાં વાક્યો કોણ બોલી શકે તે એકમમાંથી શોધી લખો :

(1) "અપરાધી હાથીને રાજ્યમાંથી કાઢી મૂકવામાં આવે." ....

(2) " ભાઈ! તેં તો હર્ષમાં ને હર્ષમાં ન કરવાનું કર્યું." ....

(3) "પંચ પરમેશ્વર! હાથીના આ કૃત્ય સામે મને વાંધો છે." ....

(4) "મેં હર્ષના આવેગમાં આવીને જે કૃત્ય કર્યું તેનો મને ખૂબ જ પસ્તાવો છે." ....

(5) "તું તારા અપરાધની ક્ષમા ઈચ્છે છે, એમ હું પક્ષીરાજ ગરુડ પાસે જઈને કહીશ." ....

7. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક-એક વાક્યમાં લખો : વર્કશીટ-03

- **(સમજ આધારિત પ્રશ્નો)**

(1) તમને કોણ - કોણ વાર્તા સંભળાવે છે ? ....

....

(2) તમને કેવી-કેવી વાર્તાઓ સાંભળવી ગમે ? ....

....

(3) તમે પશું-પંખીઓની ભાષા જાણતા હો, તો શું કરો ? ....

....

(4) પશુ-પંખીઓને આપણાં સાથી-સંગી કહેવાય ? કેમ ?

(5) 'વાર્તા રે વાર્તા'માંથી તમને કયું પાત્ર ગમ્યું ? કેમ ?

(6) તમને ક્યારેય કોઈ બાબતનો પસ્તાવો થયો છે ? કેમ ?

8. 'વાર્તા રે વાર્તા' પાઠના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર બે-ત્રણ વાક્યમાં લખો :

● (માહિતી આધારિત પ્રશ્નો)

(1) કાગડીએ શા માટે કકળાટ મચાવી મૂક્યો ?

(2) કાગડીએ નાતના પંચને શી ફરિયાદ કરી ? કેમ ?

(3) કાગડીની ફરિયાદ સાંભળી પ્રધાનમંડળે શો ચુકાદો જાહેર કર્યો ?

(4) હાથીને કઈ વાતનો પસ્તાવો થતો હતો ? કેમ ?

9. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સવિસ્તર લખો : વર્કશીટ-04

(1) ગરુડ રાજાના દરબારનું વર્ણન કરો.

અલંકાર ગુજરાતી વ્યાકરણ

(ગુજરાતી શબ્દકોશ, વ્યાકરણ અને લેખન એક જ પુસ્તકમાં)

ધોરણ 6/7/8/ માટે અલગ-અલગ પુસ્તકો

વિશેષતાઓ

- ધોરણને અનુરૂપ **વિશાળ શબ્દભંડોળ**
- શબ્દોના શુદ્ધ ઉચ્ચારણની સમજ
- સાચી જોડણીનું મહત્ત્વ સમજાવતાં પુસ્તકો
- શબ્દકોશની ઉપયોગિતા
- શબ્દકોશમાંથી શબ્દના અર્થ મેળવવાની યોગ્ય પદ્ધતિની સમજ
- **વ્યાકરણના દરેક મુદ્દાની સૂક્ષ્મ છણાવટ**
- પાઠ્યપુસ્તકના વ્યાકરણ સાથે મહાવરા માટે વિશેષ વ્યાકરણ
- સ્વાધ્યાય દ્વારા સ્વ-અધ્યયનની પ્રવિધિઓ
- લેખનવિકાસ માટે નોંધપાત્ર સચોટ સામગ્રી જેમ કે...
  નિબંધ, વાર્તાલેખન, પત્ર, વિચાર-વિસ્તાર, સંક્ષેપીકરણ અહેવાલ લેખન, પદ્યાર્થગ્રહણ, ગદ્યાર્થગ્રહણ વગેરે...
- **વાંચન, લેખન, પઠન અને શ્રવણ કૌશલ્યને વિકસાવવા માટે સહાયક વિષય વૈવિધ્ય.**
- ગુણવત્તાયુક્ત કાગળ ક્વૉલિટી અને આકર્ષક પ્રિન્ટિંગ